

Lazea: Exista o mare reticenta a firmelor românesti în a accesa creditarea bancara; e mai riscant sa iei credit comercial

România se afla pe ultimul loc în Uniunea Europeana în ceea ce priveste ponderea creditului bancar în PIB, dar pe primul loc în ceea ce priveste ponderea creditului comercial, acesta din urma având o rata a neperformantei de aproape trei ori mai mare decât creditul bancar, sustine economistul-sef al Bancii Nationale a României (BNR), Valentin Lazea.

"Bancile comerciale au resurse însemnate ce pot fi utilizate pentru creditarea bancara a firmelor, având în vedere ca raportul dintre credite si depozite este de circa 0,7. Cu alte cuvinte, la fiecare leu în depozite, doar 70 de bani se regasesc sub forma de credite. Dar, exista o mare reticenta a firmelor românesti în a accesa creditarea bancara, atâta timp cât ele au la îndemâna creditarea comerciala sau plata întârziata a furnizorilor. Acest tip de finantare, creditarea comerciala, desi ar putea parea fara riscuri si fara costuri, genereaza o vulnerabilitate importanta, întrucât creditele comerciale au o rata a neperformantei de aproape trei ori mai mare decât creditele bancare, limitând pe termen mediu si lung capacitatea de dezvoltare a firmelor. Este nevoie de un efort comun, atât din partea bancilor comerciale, cât si a firmelor, pentru a face tranzitia dinspre creditul comercial înspre creditul bancar. România este pe ultimul loc în Uniunea Europeana în ce priveste ponderea creditului bancar în PIB, dar este pe primul loc în Uniunea Europeana în ce priveste ponderea creditului comercial. Deci, e clar ca acest raport trebuie sa se schimbe", a declarat miercuri, economistul-sef al BNR, la evenimentul de lansare a lucrarii "Indexul Antreprenoriatului Românesc 2025".

Potrivit acestuia, un întreprinzator ar trebui sa acceseze creditul bancar pentru dezvoltarea firmei, dar trebuie sa fie "mai disciplinat".

"Creditul comercial are o rata a neperformantei de aproape trei ori mai mare. Rezulta ca e de trei ori mai riscant a lua credit comercial decât a luat credit bancar. Întreprinzatorii prefera sa supravietuiasca, nu sa creasca. Daca ar vrea sa creasca, ar apela la creditul bancar. Undeva trebuie sa constientizeze ca exista aceasta problema. Noi suntem pe primul loc în Europa la credit comercial si pe ultimul loc la credit bancar. Și am aratat ca e mai riscant sa iei credit comercial. E mai usor, mult mai comod. Îl amâni pe ala la plata sase luni, 12 luni. La banca nu merge asa. Trebuie sa fii mai disciplinat", a completat Valentin Lazea.

El a subliniat ca aproximativ o treime dintre firmele românesti, respectiv 260.000 de firme, sunt nebankabile deoarece nu respecta cerintele minime de capitalizare.

"În acest sens, anumite programe guvernamentale de stimulare a capitalizarii întreprinderilor, precum Ordonanta de Urgenta a Guvernului 153/2020, ar trebui sa fie însoțite de controale care sa penalizeze entitatile care refuza sa respecte cerintele minime de capitalizare", a adaugat Lazea. Potrivit acestuia, "nu s-a încercat cu partea de constrângere".

"Intrarea României în rândul economiilor dezvoltate si obtinerea calitatii de membru al OECD (Organizatia pentru Cooperare si Dezvoltare Economica, n.r.), clubul statelor puternic industrializate, va impune abandonarea treptata a unor practici care tin de etapa unei economii în curs de dezvoltare, cum sunt creditul comercial sau neîndeplinirea cerintelor minime de capital", a mai spus economistul-sef al BNR.

Potrivit acestuia, analize întreprinse în cadrul BNR arata ca firmele de succes din România, inclusiv IMM-uri, au o valoare medie a capitalului de circa 29 de ori mai mare decât restul firmelor. Totodata, 60% dintre firmele de succes apeleaza la credite bancare.

"Finantarea de la banci mareste de 2,5 ori probabilitatea ca o firma sa devina de succes. Folosind intervale de monitorizare de câte 5 ani, se vede ca 97,5% dintre microîntreprinderi ramân în aceasta categorie, nu promoveaza de la microîntreprinderi la întreprinderii mici. Microîntreprinderile care ajung în decurs de 5 ani firme de talie mijlocie sunt sub 0,1%. Cu alte cuvinte, strategia este numai de supravietuire si nu de crestere si dezvoltare. Aceasta este situatia în care ne aflam, cât timp firmele nu se capitalizeaza si nu cresc apelul la creditul bancar în detrimentul creditului comercial", a mai spus Valentin Lazea.

Totodata, economistul-sef al BNR a mentionat ca, în anul 2025, Indexul Antreprenoriatului Românesc cunoaste o îmbunatatire de 0,5 puncte procentuale fata de editia anterioara, urcând de la 49 la 49,5 puncte procentuale.

"La acest rezultat s-a ajuns prin cumularea sporurilor pentru 15 indicatori statistici obiectivi, cu scorurile a 10 perceptii subiective rezultate dintr-un sondaj adresat antreprenorilor. Putem afirma cu satisfactie ca, în ceea ce priveste cei trei indicatori statistici obiectivi aflati direct sub controlul Bancii Nationale a României, acestia contribuie cu o îmbunatatire cumulata de 3,25 puncte procentuale a indexului fata de editia precedenta", a adaugat Lazea.

Totodata, rata inflatiei aduce o îmbunatatire de 2,5 puncte procentuale ca rezultat al înjumatatirii de la 10,4% la 5,1%, în timp ce stabilitatea cursului de schimb cunoaste o usoara deteriorare de 0,25 puncte procentuale, în conditiile unei volatilitati a cursului marginal mai mare.

"Rata dobânzii la depozite cunoaste o îmbunatatire de 1,25 puncte procentuale, urmare a trecerii în teritoriul real pozitiv a dobânzilor la depozite fata de teritoriul real negativ în anul precedent. Acestea ar fi rezultatele pozitive înregistrate de indicatorii statistici obiectivi din jurisdicia Bancii Nationale. În ce priveste perceptia subiectiva rezultata din sondajul efectuat printre antreprenori, exista problema legata de previziunile privind creditarea firmelor în anul 2025, unde se constata o deteriorare a perceptiei de 0,25 puncte procentuale fata de anul precedent", a adaugat economistul-sef al BNR.

Lucrarea "Indexul Antreprenoriatului Românesc 2025" s-a lansat miercuri, aceasta fiind cea mai noua cercetare a mediului de afaceri românesc, aflata la cea de-a doua editie.